

ZESPÓŁ SZKÓŁ ELEKTRONICZNYCH I INFORMATYCZNYCH W SOSNOWCU

Przewodnik

Uczeń z doświadczeniem migracji w polskiej szkole

Opracowano na podstawie:

- <https://www.gov.pl/>
- *Praca z uczniem cudzoziemskim. Przewodnik dobrych praktyk dla dyrektorów, nauczycieli, pedagogów i psychologów* - broszura wydana przez Warszawskie Centrum Innowacji Edukacyjno-Społecznych i Szkoleń oraz Biuro Edukacji Urzędu m.st. Warszawy, Warszawa 2011
- Ewa Pogorzała, *Sytuacja prawna uczniów i uczennic cudzoziemskich w polskim systemie oświaty*, Fundacja na rzecz Różnorodności Społecznej, Warszawa 2012

na potrzeby realizacji projektu nr 2019-1-PL01-KA101-062407 pt. „Budujemy mosty - oni są tego warci!” – program Erasmus+

Wstęp

Pojawianie się uczniów cudzoziemskich w szkołach jest zjawiskiem coraz bardziej powszechnym. Nasilenie procesów migracyjnych obserwowane w ostatnich latach związane jest ściśle z potrzebami edukacyjnymi dzieci imigrantów oraz reemigrantów. Prawo polskie w zakresie edukacji dostosowywane jest do potrzeb rodzin wybierających nasz kraj do życia oraz tych, którzy są gośćmi tymczasowymi.

Nauka dzieci przybywających z zagranicy w polskim systemie edukacji (na podstawie informacji ze strony <https://www.gov.pl/>)

Wszystkie dzieci przybywające z zagranicy, będące w wieku 7-18 lat, w tym także te, które ubiegają się lub podlegają ochronie międzynarodowej, korzystają z nauki w szkołach publicznych na takich samych zasadach, jak dzieci polskie.

Warunki podejmowania nauki przez osoby przybywające z zagranicy w polskich szkołach są określone przepisami:

- art. 165 i 166 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2020 r. poz. 910) oraz rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 sierpnia 2017 r. *w sprawie kształcenia osób niebędących obywatelami polskimi oraz osób będących obywatelami polskimi, które pobierały naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw* (Dz. U. z 2020 r., poz. 1283) (<https://dziennikustaw.gov.pl/D2020000128301.pdf>) – w odniesieniu do przedszkoli oraz szkół działających według nowego ustroju szkolnego
- art. 363 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 60) oraz rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 9 września 2016 r. *w sprawie kształcenia osób niebędących obywatelami polskimi oraz osób będących obywatelami polskimi, które pobierały naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw* (Dz. U. z 2016 r. poz. 1453) (<https://dziennikustaw.gov.pl/D2016000145301.pdf>) wraz z późniejszymi zmianami (Dz. U. z 2017 r. poz. 1634), (<https://dziennikustaw.gov.pl/D2017000163401.pdf>) (Dz. U. z 2019 r. poz. 666) (<https://dziennikustaw.gov.pl/D2019000066601.pdf>) – w odniesieniu do szkół ponadpodstawowych, do czasu zakończenia kształcenia w tych szkołach.

Uczniowie przybywający z zagranicy, zarówno obywatele polscy, jak i cudzoziemcy są przyjmowani do publicznych szkół na podstawie zagranicznych dokumentów potwierdzających uczęszczanie do szkoły za granicą bądź ukończenie kolejnego etapu kształcenia bez konieczności dokonywania ich nostryfikacji. Wyjątek stanowią publiczne szkoły branżowe II stopnia i publiczne szkoły policealne, gdzie warunkiem przyjęcia jest odpowiednio posiadanie potwierdzonego wykształcenia zasadniczego zawodowego albo wykształcenia branżowego I stopnia lub wykształcenia średniego. Zagraniczne świadectwo potwierdzające wykształcenie średnie może być w Polsce uznane z mocy prawa lub decyzją kuratora oświaty. Szczegółowe informacje są dostępne pod adresem <https://www.gov.pl/web/edukacja/uznawanie-wykształcenia-uzyskanego-za-granica> .

W przypadku ubiegania się o przyjęcie do publicznych szkół prowadzących kształcenie zawodowe, sportowych, artystycznych czy oddziałów dwujęzycznych warunkiem przyjęcia może być spełnienie dodatkowych kryteriów. Dyrektor szkoły publicznej kwalifikuje ucznia przybywającego z zagranicy do odpowiedniej klasy lub na odpowiedni semestr, biorąc pod uwagę także wiek ucznia, opinię rodzica albo samego ucznia, jeśli jest on pełnoletni.

Oddziały przygotowawcze

Organy prowadzące szkoły publiczne i niepubliczne mogą tworzyć oddziały przygotowawcze dla uczniów przybywających z zagranicy, słabo znających lub nieznających języka polskiego. Celem wprowadzenia tej formy organizacyjnej jest wspomaganie efektywności kształcenia osób, które uczyły się w szkołach funkcjonujących w zagranicznych systemach oświaty. Nauka w oddziale przygotowawczym trwa co do zasady jeden rok szkolny, ale może być skrócona lub wydłużona nie więcej niż o jeden rok szkolny.

Cudzoziemcy

Uczniowie-cudzoziemcy korzystają z nauki i opieki we wszystkich typach publicznych przedszkoli i szkół do ukończenia 18 lat lub ukończenia szkoły ponadpodstawowej/ponadgimnazjalnej na warunkach dotyczących obywateli polskich.

Cudzoziemcy korzystają na warunkach dotyczących obywateli polskich z nauki w publicznych szkołach dla dorosłych, publicznych szkołach policealnych, publicznych szkołach artystycznych, publicznych placówkach i publicznych kolegiach pracowników służb społecznych oraz z kształcenia ustawicznego w formie kwalifikacyjnych kursów zawodowych, jeśli są:

- 1) obywatelami pozostałych 27 państw członkowskich Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Stowarzyszenia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym (Islandia, Liechtenstein, Norwegia) i Konfederacji Szwajcarskiej, a także członkami ich rodzin posiadającymi prawo pobytu lub prawo stałego pobytu;
- 2) osobami pochodzenia polskiego w rozumieniu przepisów o repatriacji;
- 3) osobami, którym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej udzielono:
 - zezwolenia na pobyt stały;
 - ochrony uzupełniającej oraz członkowie ich rodzin;
 - zgody na pobyt tolerowany;
 - zgody na pobyt ze względów humanitarnych oraz członkowie ich rodzin;
 - ochrony czasowej;
 - zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej;
 - zezwolenia na pobyt czasowy w związku z okolicznością, o której mowa w art. 127, art. 159 ust. 1, art. 176 lub art. 186 ust. 1 pkt 3 lub 4 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. poz. 1650);
- 4) osoby, którym nadano status uchodźcy oraz członkowie ich rodzin;
- 5) członkami rodzin osób ubiegających się o nadanie statusu uchodźcy;
- 6) osobami posiadającymi ważną Kartę Polaka;

- 7) osobami, dla których uprawnienie takie wynika z umów międzynarodowych;
- 8) osobami, które posiadają kartę pobytu z adnotacją „dostęp do rynku pracy”, wizę Schengen lub wizę krajową wydaną w celu wykonywania pracy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 9) stypendystami otrzymującymi stypendia Ministra Edukacji Narodowej, organu prowadzącego szkołę lub dyrektora szkoły.

Cudzoziemcy podlegający obowiązkowi szkolnemu lub obowiązkowi nauki, którzy nie znają języka polskiego albo znają go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki, mają prawo do dodatkowej, bezpłatnej nauki języka polskiego w formie dodatkowych zajęć lekcyjnych z języka polskiego. Dodatkową naukę języka polskiego organizuje gmina lub powiat właściwe ze względu na miejsce zamieszkania cudzoziemca. Korzystanie przez cudzoziemców z dodatkowych zajęć z języka polskiego nie jest ograniczone czasowo.

Cudzoziemcy mogą korzystać także z dodatkowych zajęć wyrównawczych z danego przedmiotu nauczania przez okres 12 miesięcy. Łączny wymiar dodatkowych zajęć z języka polskiego i zajęć wyrównawczych nie może przekroczyć 5 godzin tygodniowo.

Uczniowie-cudzoziemcy podlegający obowiązkowi szkolnemu lub obowiązkowi nauki, którzy nie znają języka polskiego albo znają go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki, mają prawo do pomocy udzielanej przez osobę władającą językiem kraju pochodzenia, zatrudnioną w charakterze pomocy nauczyciela przez dyrektora szkoły nie dłużej niż przez okres 12 miesięcy.

Obywatele polscy przybywający z zagranicy

Obywatele polscy przybywający z zagranicy podlegający obowiązkowi szkolnemu lub obowiązkowi nauki mają prawo do dodatkowej, bezpłatnej nauki języka polskiego w formie dodatkowych zajęć lekcyjnych z języka polskiego przez okres 12 miesięcy. Dodatkową naukę języka polskiego organizuje gmina lub powiat właściwe ze względu na miejsce zamieszkania ucznia. Uczniowie mogą także korzystać z dodatkowych zajęć wyrównawczych z danego przedmiotu nauczania przez okres 12 miesięcy. Łączny wymiar dodatkowych zajęć z języka polskiego i zajęć wyrównawczych nie może przekroczyć 5 godzin tygodniowo.

Egzaminy zewnętrzne

Do dnia 10 września roku szkolnego, w którym mają być przeprowadzone egzaminy zewnętrzne, Dyrektor Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w komunikacie wskazuje szczegółowe sposoby dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty i egzaminu maturalnego, w przypadku zdających, którzy potrzebują takiego dostosowania. Przewidziano ułatwienia dla osób przybywających z zagranicy, które przystępują do egzaminów zewnętrznych.

Ułatwienia dla cudzoziemców

(art. 44zrz ust. 7 ustawy o systemie oświaty)

Uczeń albo absolwent, któremu ograniczona znajomość języka polskiego utrudnia zrozumienie czytanego tekstu, może przystąpić do:

- egzaminu ósmoklasisty, z wyjątkiem egzaminu z języka obcego nowożytnego – w warunkach i formie dostosowanych do jego potrzeb edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych, na podstawie pozytywnej opinii rady pedagogicznej;
- egzaminu maturalnego, z wyjątkiem egzaminu z języka obcego nowożytnego – w warunkach dostosowanych do jego potrzeb oraz możliwości psychofizycznych, na podstawie pozytywnej opinii rady pedagogicznej.

Dostosowanie formy egzaminu ósmoklasisty polega na przygotowaniu odrębnych arkuszy egzaminacyjnych dostosowanych do potrzeb ucznia, któremu ograniczona znajomość języka polskiego utrudnia zrozumienie czytanego tekstu.

Dostosowanie warunków przeprowadzania egzaminu ósmoklasisty i egzaminu maturalnego polega m.in. na wykorzystaniu odpowiednich środków dydaktycznych (np. słownika dwujęzycznego), odpowiednim przedłużeniu czasu przewidzianego na przeprowadzenie tych egzaminów.

Procedura przyjęcia dziecka do szkoły,

Cudzoziemcy są przyjmowani na podstawie:

- a) świadectwa lub innego dokumentu stwierdzającego ukończenie za granicą szkoły lub kolejnego etapu edukacji, uznanego, zgodnie z odrębnymi przepisami, za równorzędne polskiemu świadectwu ukończenia odpowiedniej szkoły publicznej lub świadectwu dojrzałości, lub
- b) świadectwa, zaświadczenia lub innego dokumentu wydanego przez szkołę za granicą, potwierdzającego uczęszczanie przez cudzoziemca do szkoły za granicą i wskazującego klasę lub etap edukacji, który cudzoziemiec ukończył w szkole za granicą, oraz dokumentu potwierdzającego sumę lat nauki szkolnej cudzoziemca.

Jeżeli na podstawie w/w dokumentów nie jest możliwe ustalenie sumy lat nauki szkolnej cudzoziemca, rodzic lub opiekun cudzoziemca albo pełnoletni cudzoziemiec składają pisemne oświadczenie dotyczące sumy lat nauki szkolnej cudzoziemca. Następnie dyrektor publicznej szkoły, zakładu kształcenia nauczycieli i placówki przyjmuje oraz kwalifikuje cudzoziemca, na podstawie przedstawionych dokumentów, do odpowiedniej klasy lub na odpowiedni semestr.

Jeśli cudzoziemiec nie może przedłożyć wymaganych dokumentów, zostaje przyjęty i zakwalifikowany do odpowiedniej klasy lub na odpowiedni semestr na podstawie rozmowy kwalifikacyjnej. Rozmowę kwalifikacyjną przeprowadza dyrektor publicznej szkoły, zakładu kształcenia nauczycieli lub placówki z udziałem, w razie potrzeby, nauczyciela lub nauczycieli. W przypadku cudzoziemca, który nie zna języka polskiego, rozmowę kwalifikacyjną przeprowadza się w języku obcym, którym posługuje się cudzoziemiec. W razie potrzeby należy zapewnić udział w rozmowie kwalifikacyjnej osoby władającej językiem obcym, którym posługuje się cudzoziemiec.

Jeżeli, zgodnie z odrębnymi przepisami, przyjmowanie do publicznych szkół ponadpodstawowych, zakładów kształcenia nauczycieli i placówek odbywa się na podstawie sprawdzianu uzdolnień kierunkowych, egzaminu wstępnego, rozmowy kwalifikacyjnej lub postępowania rekrutacyjnego, dyrektor przyjmuje cudzoziemca na podstawie sprawdzianu uzdolnień kierunkowych, egzaminu wstępnego, rozmowy kwalifikacyjnej lub postępowania rekrutacyjnego.

Lista zadań

1. Za przyjęcie ucznia cudzoziemskiego do szkoły odpowiedzialny jest dyrektor szkoły.
2. Rodzice kontaktują się ze szkołą.
3. W szkole dokonywana jest ocena potrzeby skorzystania z usług tłumacza.
4. Jeśli uczeń jest uchodźcą, szkoła nawiązuje kontakt z ośrodkiem dla uchodźców, między innymi w celu ustalenia możliwości wsparcia dla ucznia i jego rodziny.
5. Ustala się datę spotkania z rodzicami i uczniem w celu przyjęcia ucznia do szkoły.
6. Uzupełniane są formularze przyjęcia ucznia do szkoły; przyjmuje się pisemną prośbę rodziców o przyjęcie do szkoły.
7. W czasie pierwszego spotkania z rodzicami przeprowadza się wywiad na temat dziecka i jego sytuacji. Rodzicom udzielana jest informacja o szkole i wręczany jest Pakiet Powitalny danej szkoły. Rodzice są zachęceni do zadawania pytań, na które uzyskują jasne i wyczerpujące odpowiedzi.
8. Uczeń i jego rodzice oprowadzani są po szkole.
9. Ustala się datę przyjścia ucznia do szkoły.
10. Dyrektor szkoły występuje do Organu Prowadzącego o przyznanie dodatkowych godzin na indywidualne wsparcie dla ucznia cudzoziemskiego.
11. Informacja o uczniu, jego języku rodzimym i wcześniejszych doświadczeniach edukacyjnych przekazywana jest wychowawcy, nauczycielowi języka polskiego jako drugiego, psychologowi szkolnemu, pedagogowi i nauczycielom przedmiotów.
12. Dyrektor szkoły powierza odpowiednio wykwalifikowanemu nauczycielowi zadanie wspierania ucznia w zakresie nauki języka polskiego jako drugiego; wskazane jest by był to nauczyciel wyżej wymienionej specjalności lub, jeśli w szkole nie ma takich specjalistów, nauczyciel języka obcego, psycholog lub pedagog.
13. Ustala się grafik zajęć indywidualnych dla ucznia: z języka polskiego jako drugiego i zajęć wyrównawczych z przedmiotów.
14. Uczeń rozpoczyna naukę.
15. Po czterech do sześciu tygodni od dnia rozpoczęcia nauki dokonuje się wstępnej oceny procesu wprowadzenia ucznia do szkoły.
16. Kolejne oceny postępów edukacyjnych i włączenia ucznia do edukacji w danej szkole następują kolejno po około 3, 6 i 12 miesięcy od momentu przyjęcia do szkoły.
17. Jeśli wstępna ocena i kolejna ujawniają brak postępów edukacyjnych, wskazane jest przeprowadzenie pogłębionej diagnozy psychologicznej i pedagogicznej w języku rodzimym ucznia.

Formularz dyrektora szkoły/wychowawcy/osoby wspomagającej

Imię i nazwisko ucznia:

Nazwa szkoły:

Dyrektor szkoły:

Wychowawca:.....

1. Wywiad wstępny	Data/Uwagi
Ustalić, kto jest opiekunem prawnym ucznia.	
Ustalić, czy opiekunowie prawni mają do dyspozycji tłumacza w kontaktach ze szkołą.	
Nawiązać kontakt z tłumaczem (jeśli rodzina nim dysponuje).	
Porozmawiać z opiekunami prawnymi ucznia na temat ich oczekiwań wobec szkoły. Należy pamiętać, że mogą oni nie posiadać żadnej wiedzy o systemie edukacyjnym naszego kraju, sposobach nauczania, współpracy szkoły z rodzicami oraz przenosić doświadczenia edukacyjne z kraju pochodzenia.	
Ustalić z opiekunami preferowaną metodę komunikowania się ze szkołą. W jakim języku? W formie ustnej czy pisemnej?	
Uruchomić procedury przyjęcia dziecka do szkoły. Wypełnić wszystkie niezbędne dokumenty.	
Przekazać pakiet powitalny dla dzieci cudzoziemskich i ich opiekunów.	
2. Dalsze procedury	
Poinformować opiekunów prawnych o organizacji pracy szkoły (kalendarz roku szkolnego, przedmioty nauczania, system oceniania, nauczanie języka polskiego jako drugiego, zajęcia pozalekcyjne, wycieczki, stołówka).	
Porozmawiać o konieczności kontynuowania edukacji w zakresie języka rodzimego.	
Poinformować o wymaganiach szkoły wobec dziecka (zadania domowe, ubiór, szkolny savoir vivre itp.).	
Zaprosić opiekunów do aktywnego udziału w życiu szkoły (udział w zebraniach z rodzicami, w Radzie Rodziców, pomoc w organizowaniu imprez klasowych i szkolnych itp.).	
Zachęcić opiekunów do podjęcia nauki języka polskiego lub jej kontynuacji .	
Przedstawić i omówić tygodniowy plan zajęć w szkole	

Pakiet powitalny

Podstawowym celem broszury jest ułatwienie nowo przybyłym uczniom cudzoziemskim (ale także uczniom polskim) integracji z nowym środowiskiem szkolnym. W pakiecie powitalnym każdy uczeń i jego rodzic powinien znaleźć różne informacje, przedstawione w różnej formie, np.

1. mapę dojazdu do wybranej szkoły,
2. schemat systemu edukacji w Polsce,
3. kalendarz roku szkolnego,
4. szkolny porządek dnia,
5. wykaz przedmiotów potrzebnych w szkole (książki, zeszyty, przybory szkolne),
6. dzienniczek ucznia, dostęp do dziennika elektronicznego,
7. informacje o przerwie (np. o możliwościach spędzania przerwy w szkole: biblioteka, sala gimnastyczna, boisko szkolne),
8. informacje o zajęciach dodatkowych, zarówno przeznaczonych dla wszystkich uczniów, np. koła zainteresowań, zajęcia wyrównawcze czy zajęcia sportowe, jak i zajęcia dodatkowe dla uczniów cudzoziemskich, np. zajęcia z języka polskiego (dodatkowe), czy zajęcia wyrównawcze z danego przedmiotu,
9. informacja o trudnych sytuacjach, w których może znaleźć się uczeń, takich jak spóźnienie, złe samopoczucie, kłótnia z kolegą ze szkoły oraz wskazówki jak rozwiązać dany problem,
10. wskazówki dla uczniów, w jaki sposób mogą zaprzyjaźnić się z nowymi kolegami/koleżankami w szkole,
11. system oceniania w szkole, dotyczące zarówno oceniania przedmiotowego, jak i oceniania zachowania ucznia,
12. wzory formularzy szkolnych, takich jak zawiadomienie dyrekcji szkoły o zebraniu dla rodziców, usprawiedliwienie nieobecności w szkole, zwolnienie z zajęć szkolnych, czy zgoda rodzica na udział ucznia w wycieczce/wyjeździe integracyjnym.
13. minisłowniczek podstawowych terminów szkolnych, takich jak: rok szkolny, semestr, wakacje, wywiadówka, ocena, dyrektor szkoły, pedagog i psycholog szkolny, egzamin, grono pedagogiczne czy pokój nauczycielski.

Pakiet powinien zostać opracowany w języku polskim oraz w języku kraju, z którego pochodzą uczniowie obcokrajowcy.

AUDYT

Przygotowanie szkoły do pracy z grupami niejednorodnymi kulturowo jest procesem, który powinien być zaplanowany na podstawie wyników wcześniej przeprowadzonej diagnozy. Audyt w szkole ma na celu diagnozę i monitorowanie procesu włączania do edukacji.

Przykładowy arkusz do przeprowadzenia audytu

(stosowany przez Ethnic Minority Achievement Service EMAS)

Ankieta dla uczniów		
Szkoła: Klasa/wiek: Nazwiska osób przeprowadzających audyt:		
Przedmiot audytu	Opis	Ocena
Szkoła posiada program i procedury zapewniające szybkie i przyjazne przyjęcie uczniów cudzoziemskich.	<ul style="list-style-type: none"> W szkole istnieją procedury przyjmowania uczniów cudzoziemskich (dla których język polski jest językiem drugim) i wsparcia ich w aklimatyzowaniu się w nowych warunkach. Szkoła wyznaczyła osobę lub osoby odpowiedzialne za nadzór nad przestrzeganiem w/w procedur. 	
Hasła promujące równe szanse i szacunek dla różnorodności kulturowej są widoczne w całej szkole.	<ul style="list-style-type: none"> W klasach i na korytarzach wiszą wielojęzyczne hasła i plakaty odzwierciedlające różnorodność języków i bogactwo kultur krajów uczniów cudzoziemskich. 	
W szkole istnieje system pomocy uczniom, którzy mogą odczuwać samotność, odosobnienie lub/i gorzej radzącym sobie w trudnych sytuacjach.	<ul style="list-style-type: none"> Uczniowie radzący sobie gorzej z aklimatyzacją w nowej społeczności szkolnej są zauważani i identyfikowani, co umożliwia im udzielenie im odpowiedniej i szybkiej pomocy. Szkoła stara się zapewnić uczniom cudzoziemskim przyjazne środowisko, np. system uczniowskiej pomocy koleżeńskiej. 	
Szkoła zapewnia uczniom cudzoziemskim możliwość współpracy z wieloma różnymi osobami.	<ul style="list-style-type: none"> W szkole są osoby, które udzielają uczniom cudzoziemskim pomocy językowej, co ułatwia im włączenie się w nowy system nauczania. Uczniowie cudzoziemscy mają możliwość pracy w zróżnicowanych grupach, ułatwiających ich rozwój i poszerzanie umiejętności językowych. 	
Uczniowie cudzoziemscy są angażowani we wszystkie aspekty działalności szkolnej.	<ul style="list-style-type: none"> Uczniowie cudzoziemscy są zachęceni do aktywnego udziału w życiu szkoły, np. samorządzie szkolnym, szkolnych drużynach sportowych czy innych zajęciach pozalekcyjnych. 	
Rodzice i inne osoby z kręgu społeczności lokalnej biorą aktywny udział w życiu szkoły.	<ul style="list-style-type: none"> Szkoła aktywnie rozwija kontakty i współpracę ze społecznością lokalną, tj. domami kultury, pozaszkolnymi grupami artystycznymi, organizacjami religijnymi i innymi podmiotami działającymi lokalnie. 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Szkoła jest otwarta na pomoc urzędu miasta i reprezentantów społeczności lokalnej. 	
Uczniowie i nauczyciele słuchają siebie nawzajem, okazują zainteresowanie oraz wzajemny szacunek dla siebie i odmienności kulturowej.	<ul style="list-style-type: none"> • Szkoła regularnie organizuje spotkania wszystkich jej pracowników (tj. nauczycieli i administracji szkolnej) oraz uczniów. • Szkoła przyjmuje uwagi uczniów i reaguje na nie. 	
Program nauczania przewiduje dyskusje na tematy identyfikacji tożsamości narodowej oraz bogactwa innych kultur, grup etnicznych.	<ul style="list-style-type: none"> • Nauczyciele i pracownicy szkoły znają kraj pochodzenia uczniów. • Program nauczania uwzględnia tematykę związaną z wielokulturowością. 	
Nauczyciele wykorzystują różne strategie angażowania, motywowania uczniów cudzoziemskich oraz wspomagania ich w celu przyspieszenia postępów w nauce	<ul style="list-style-type: none"> • Doskonalenie umiejętności mówienia i słuchania stanowi nieodzowny element dostosowania procesu dydaktycznego do potrzeb ucznia cudzoziemskiego. • Karty obrazkowe i inne materiały dydaktyczne są wykorzystywane w celu umożliwienia zrozumienia pojęć, jaki wspomagania umiejętności pisania. 	
Nauczyciele mają wysokie oczekiwania wobec uczniów cudzoziemskich dotyczące ich postępów w nauce	<ul style="list-style-type: none"> • Dokumenty szkoły określają czytelnie zadania i strategie zapewniające osiągnięcie sukcesu uczniom cudzoziemskim. • Cele zapewniające osiągnięcie postępów w nauce są jasno określone i regularnie monitorowane. 	
Szkoła docenia znaczenie znajomości przez dzieci cudzoziemskie ich języka ojczystego i kultywowania przez nich rodzimej tradycji.	<ul style="list-style-type: none"> • Uczniowie są zachęceni do używania swojego języka ojczystego. Znajomość tego języka może stać się pomocna w nauce języka polskiego. • Uczniowie cudzoziemscy mają możliwość uczenia się języka ojczystego. 	

Wyniki audytu

Badany obszar	Wyniki	Planowane działania
Szkoła jest przyjazna i otwarta dla wszystkich uczniów.		
Hasła promujące równość szans, różnorodność i włączenie wszystkich uczniów są widoczne w różnych miejscach w szkole.		
W szkole istnieje system wsparcia dla uczniów, którzy czują się wykluczeni, odosobnieni i samotni i/lub gorzej radzą sobie w trudnych sytuacjach. Wszyscy uczniowie znają ten system.		

Nowi uczniowie mają możliwość pracy z różnymi osobami.		
Nowi uczniowie mają możliwość aktywnego uczestniczenia we wszystkich działaniach na terenie szkoły.		
Rodzice i inne osoby z kręgu społeczności lokalnej biorą aktywny udział w życiu szkoły.		
Uczniowie i nauczyciele słuchają siebie nawzajem, okazują zainteresowanie oraz wzajemny szacunek.		
Program nauczania przewiduje dyskusje na tematy identyfikacji, tożsamości narodowej i problemów etnicznych.		
Nauczyciele wykorzystują różne strategie angażowania, motywowania uczniów cudzoziemskich oraz wspomaganie ich w celu przyspieszenia postępów w nauce.		

Spis treści

Wstęp	2
Oddziały przygotowawcze	3
Cudzoziemcy	3
Obywatele polscy przybywający z zagranicy	4
Egzaminy zewnętrzne.....	4
Lista zadań	6
Formularz dyrektora szkoły/wychowawcy/osoby wspomagającej.....	7
Pakiet powitalny.....	8
AUDYT	9
Wyniki audytu	10

Opracowanie:

Zespół Zadaniowy
ds. pomocy uczniom-imigrantom
w ZSEil w Sosnowcu